

PLJESAK DLAN-OM

DOGAĐANJA

PRIJEVARA KOJI SE PONAVLJA

RAZMIŠLJANJA

DONACIJE ZA GLUHE NA RUBU ZAKONA

INFOGRAFIKA

PET GLUHIH PLESACA KOJE BISTE
TREBALI POZNAVATU

broj.

PLJEŠAK DLAN-OM

ISSN 2991-1168

Broj 10 / ožujak / 2024

UREĐENIŠTVO

Izdavač: Udruga "Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN"

Glavni urednik: Angel Naumovski

Odgovorni urednik: Angel Naumovski

Urednici: Lino Ujčić i Angel Naumovski

Prijevod: Dijana Adžić

Dizajn i priprema za tisk: Lino Ujčić

Fotografije: foto arhiv Dlan

Dizajn na naslovnicu: Lino Ujčić

Tisk: Tiskara Ban

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

E-mail: udruga.dlan.zagreb@gmail.com

Web stranica: www.dlan.hr

IBAN: HR 95 24020061100074154

OIB: 51629434968

Matični broj: 1608037

Časopis izlazi uz financijsku podršku:

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIKA

3 str.

VIJESTI

Oprez prevara!

4 str.

DOGAĐANJA

Prijevara koja se ponavlja godinama

6 str.

DOGAĐANJA

Prevarantice skupljale novac za nepostojeću udrugu gluhonjemih

8 str.

FOTO KUTAK

Donacija koja skuplja udrugu za gluhe u Hrvatskoj i na nivou velika prevara Europe

10 str.

RAZMIŠLJANJA

Donacije za gluhe na rubu zakona

12 str.

POVIJEST

Povijest kroz gluhe oči - telefoni i TTG-ovi

15 str.

INFOGRAFIKA

Pet gluhih plesača koje biste trebali poznavati

16 str.

ZANIMLJIVOSTI IZ POVIJESTI

Prošlost, sadašnjost i budućnost i video komunikacije

18 str.

RIJEČ UREDNIKA

Poštovani i dragi čitatelji i pratitelji programa i projekata u Udrudi „DLAN“ te ljubitelji i pristaše kulture i umjetnosti Gluhih,

Došao nam je ožujski broj u kojem ćete čitati opširnije o „prevarantima“ – tj. borcima za prava Gluhih i pomoći gluhim ljudima, lažnim osobama koji se predstavljaju kao gluhe osobe i to s „fake“ znanjem znakovnog jezika da je čak i Tamsanga Jantije pokraj njih mala beba.

Dakle, svjedoci smo raznih pokušaja i namjera da se na najlakši način dođe do bilo kakve zarade, a kad bi se zbrojio sav trud i upornost štovanih prosjaka, žicaroša, povlačitelja za rukave (u dalnjem tekstu „prevaranti“) – oni su zaista milijunaši. Oslobođeni su poreza, prireza, plaćanja raznih doprinosa jer im se to pokrije na račun državnog i gradskog proračuna kao nezaposlenim (lijenim, ali jako pametnim) ljudima.

Zna se, da se mi, gluhe i nagluhe osobe, pa osobe sa oštećenjem sluha, i hm, hajde malo i toga, gluhonijeme osobe, borimo rukama, nogama i tijelom protiv prevaranata i njihovih nastojanja da na brži i lakši način dođu do zarade i stvore krivu sliku o gluhim, nagluhim, gluhonijemim i osobama oštećena sluha: da su lijene, nesposobne i neambiciozne. Hajmo ruku na srce, prevaranata ima i uvijek će biti.

Prosjaka na ulici, svakakvih mutikaša koji obećavaju brzu zaradu (tipa daš jedan Euro danas, sutra dobiješ dva). Ako i uhvatiš bilo kojeg od njih, doći će sutra drugi i nema kraja. Koliko znam i mislim, prosjačenje nije protuzakonito, čak i da je,

murija ima važnijeg i opasnijeg posla od privođenja prosjaka. To je više-manje problem nas, običnih i poštenih ljudi, koji nas jedamo na fore prevaranata. Ako se mene pita, nema pomoći niti pomaka na bolje.

U ovom primjerku osim prevaranta čitat ćete o razvoju tehnologije za komunikaciju koja možda nema preveliki utjecaj na sadašnji nevjerojatno brzorastući i nenormalni trend u komunikacijama na digitalni način.

Kao što je glazba osobama oštećena sluha, gluhim, nagluhim i gluhonijemim osobama uglavnom nepoznati i neprihvativi način usvajanja (svaka čast iznimkama) i konzumiranja umjetnosti te vrste, postoji još jedna umjetnost koja je izravno i usko povezana s glazbom, a to je ples. Svjedoci smo da je ples zahvaljujući glazbi jako privlačan za oko – vizualno usvajanje te umjetnosti i uživanje u tome.

A postoji i ples koja ne ovisi o glazbi, nego umjetnici odnosno plesači svoje plesno stvaralaštvo stvaraju na svoj način i, to je to, ništa im ne smijemo niti možemo osporiti. Umjetnička sloboda! Lijep pozdrav i ubrzo nam dođe primjerak časopisa za travanj. I još brdo lijepih i izuzetno zanimljivih informacija.

Vaš Angel

OPREZ PREVARA!

Potaknuti pozivima građana zabrinutih zbog prikupljanja donacija u ime udruga gluhih i nagluhih osoba na javnim mjestima, a sada i po DOMOVIMA GRAĐANA želimo vas obavijestiti:

**HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH,
KAO NI NJEGOVE UDRUGE ČLANICE
NE PRIKUPLJAJU NOVAC NA TAJ NAČIN!**

**NE NASJEDAJTE!
TE OSOBE NE PRIKUPLJAJU NOVAC ZA
GLUHE I NAGLUHE OSOBE!**

HRVATSKI SAVEZ GLUHIH I NAGLUHIH

hrv.savez-gluhih@hsgn.hr

Hrvatski savez gluhih i nagluhih NE PRIKUPLJA DONACIJE po ulicama i trgovačkim centrima – NE NASJEDAJTE!

Po gradskim trgovima, ulicama i trgovačkim centrima diljem Republike Hrvatske susreću se osobe koje se lažno predstavljaju kao gluhe osobe. Te osobe nude građanima potpisnu listu i traže ih donacije.

Želimo istaknuti da to NISU gluhe osobe, LAŽNO se predstavljaju te iskorištavaju osjetljivost građana na osobe s invaliditetom.

Ne prikupljaju donacije za gluhe osobe te na taj način stvaraju pogrešnu sliku o gluhim i narušavaju ugled stogodišnje organizacije osoba s invaliditetom kao što je Hrvatski savez gluhih i nagluhih.

Uzastopno zaprimamo zabrinute pozive građana koji su zbumjeni zbog našeg navodnog prikupljanja donacija. Ovim putem želimo naglasiti kako Hrvatski savez gluhih i nagluhih NE PRIKUPLJA donacije na spomenuti način. Mole se građani da ne nasjedaju na ovu prevaru, ne potpisuju, ne daju svoji OIB i ne daju novac spomenutim osobama.

Podijeli objavu s prijateljima!

DOGAĐANJA

PRIJEVARA KOJA SE PONAVLJA GODINAMA

Prevaranti u Osijeku traže novac, a udruga ne postoji

Uime nepostojeće udruge novac traže dvije žene. Policija za njima traga Prevaranti koji traže novac za nepostojeće udruge opet su se pojavili na osječkom području. Kako doznajemo iz Policijske uprave osječko-baranjske, u Osijeku su nedavno zamičećene dvije nepoznate žene kako traže pomoć od građana u novcu za osnivanje međunarodnog centra u organizaciji nepostojeće "Nacionalne udruge za gluhe i tjelesno potlačene ljude i siromašnu djecu".

- Ovo nije jedini oblik pokušaja prijevare građana, pa o tome, ako takve osobe dođu na vaša vrata ili vam se obrate na ulici, odmah izvijeste policiju na telefonski broj 192. Mogući prevaranti obično mole za neku pomoć, sitnu uslugu, prodaju predmete ili nude usluge lažno se predstavljajući. Žele zadobiti vaše povjerenje ili sažaljenje jer tako premađuju teren za ulazak u vaš stan. Imajte na umu da se vješt prevaranti često koriste jednostavnim trikovima. Rizik je veći što je žrtva starije

životne dobi - upozoravaju iz policije.

Takav način prijevare aktualan je desetak godina, a naivni građani nerijetko su davali svoj novac. U jednom slučaju, u svibnju 2019., jedan od "gluhonijemih" novac je zatražio ni manje ni više nego od članice Udruge gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, tumača i prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika. Novac za gradnju centra od nje je zatražio u prodavaonici odjeće. Čim je članica počela komunicirati znakovnim jezikom, shvatila je da prevarant o toj komunikaciji ne zna ništa, da nije gluh, nego da itekako dobro čuje.

Nekako u isto vrijeme jedan je mladić zaustavio Osječanina i od njega tražio potpis za centar za gluhe. Kada je Osječanin izvadio novčanik, želeći priložiti skromnu donaciju, prevarant mu je iz ruke istrgnuo novčanicu od stotinu kuna i pobjegao. Na isti način prevaranti su Osječanima pokušavali uzeti novac i u dva navrata 2020. godine.

Iz navoda u medijima doznajemo kako isti prevaranti operiraju diljem Hrvatske, od Dubrovnika, Istre do sjevera Hrvatske. Hrvatski savez

Nacionalna udruga za gluhe i tjelesno potlačene
ljude i za siromašnu djecu želi otvoriti
međunarodni centar. Molimo za podršku sa
potpisom. Hvala.

The National Association for the Deaf and physically oppressed people and for poor
children wants to open an international center. Please support with the signing.
Thank you.

Podpis Signature	Poštanski broj Post code	Mjesto City	Današnja Donacija
	32100	Rijeka	20,-
	52100	Pula	20,-
	52100	Zadar	20,-
	52100	Trogir	20,-
			10,-
			20,-
			20,-
			20,-
			20,-
			20,-
			20,-
			20,-
			20,-
			20,-

HANDICAP
INTERNATIONAL

gluhih i nagluhih još se prije oglasio
kako ne prikuplja donacije na ulici.

- Po gradskim trgovima, ulicama i
trgovačkim centrima diljem Republike Hrvatske susreću se osobe koje
se lažno predstavljaju kao gluhe osobe. Te osobe nude građanima potpisnu listu i traže od njih donacije.

Želimo istaknuti da to nisu gluhe osobe, lažno se predstavljaju i iskoristi-
vaju osjetljivost građana na osobe s invaliditetom. Ne prikupljaju donacije za gluhe osobe, te na taj način
stvaraju pogrešnu sliku o gluhim i

narušavaju ugled stogodišnje organizacije osoba s invaliditetom kao što je Hrvatski savez gluhih i nagluhih - istaknuli su iz Saveza i zamolili građane da ne nasjedaju na tu prijevaru, ne potpisuju se, ne daju svoji OIB i ne daju novac spomenutim osobama.

Iz policije ističu kako je samozaštitno ponašanje bitno, jer može pridonijeti sprječavanju počinjenja kaznenih djela prijevare.

Sandra Lacić
<https://www.glas-slavonije.hr/546632/8/Prevaranti-u-Osijeku-traze-novac-a-udruga-ne-postoji>

Prevarantice skupljale novac za nepostojeću udrugu gluhonijemih - razotkrio ih Dalmatinski portal

Je li vas ikada netko presreo na ulici noseći u rucima papire s ciljem prikupljanja novčanih donacija, pritom najčešće tražeći i da se potpišete na popir te dodate iznos koji ste voljni donirati (ako on nije unaprijed zadan)?

U velikim gradovima na frekventnim je mjestima ovo svakodnevica, a ako ste ovog vikenda šetali centrom Splita, mogli su vas nagovoriti da upravo i vi sudjelujete u jednoj ovakvoj "humanitarnoj akciji".

Za sunčanog popodneva dvije ženske osobe koje su se predstavljale kao gluhe i nijeme, prikupljale su donacije za udrugu gluhonijemih osoba.

Prikupljačice potpisa koje su se predstavile kao gluhonijeme, na kraju su međusobno počele razgovarati

Dok su presretale slučajne prolaznike, novinarka Dalmatinskog portala zapitala se o kakvom se prikupljanju donacija radi. Na papiru su bile oslikane zastave Hrvatske i Europske unije, a ispod njih nalazila se tablica s popisom osoba i donacija koje su uspjele prikupiti. Raspored donacija kretao se od 10 do 50 eura, prenosi Dalmatinski portal.

Budući da su se obje prikupljačice potpisa deklarirale kao gluhonijeme, novinarka spomenutog portala nije mogla dobiti odgovor o kakvim se donacijama radi. Kako novinarka nije odustajala od svoga nauma da sazna je li riječ o stvarnoj humanitarnoj akciji ili prevari, žene su se počele ponašati uznemirenno, a onda

su u jednom trenutku i progovorile!

Novinarka je zatražila potvrdu kao dokaz da imaju dozvolu za prikupljanje potpisa i donacija, na što je dobila oštri odgovor: "To nije tvoj problem!" Prikupljačice potpisa nisu ostale dužne ni snimatelju - jedna od njih pokazala mu je srednji prst.

Osobe su prijavljene splitskoj policiji

Dakle, osim što ni jedna od ovih osoba nema invaliditet kako su se prvotno predstavile, neovlašteno su uzimale novac od građana što je u konačnici prijavljeno i policiji. Policija se o ovom slučaju nije detaljnije oglasila jer moraju poštovati Uredbu o zaštiti osobnih podataka zbog koje ne smiju javnosti pružiti informacije o spomenutim osobama.

Jedino što za sada znamo, jest to da su dvije osobe koje odgovaraju opisu osoba koje je prijavio Dalmatinski portal, privедene na općinski prekršajni sud zbog sumnje da

su prekršile članak 11. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

Prije nego što se Dalmatinski portal odlučio istražiti ovaj slučaj na licu mesta, upozorenja o ovoj prevari širila su se društvenim mrežama na kojima se može pronaći više videozapisa na tu temu.

U nastavku donosimo originalni videozapis u kojoj možete pogledati prethodno opisanu situaciju:

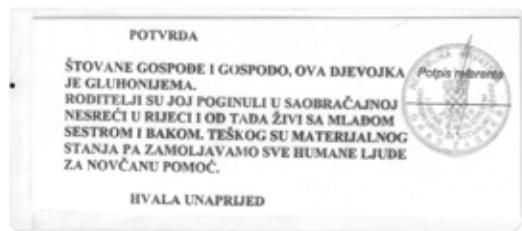
https://www.tiktok.com/@dalmatinskiportal/video/7349554325674413345?embed_source=121374463%2C121433650%2C121404358%2C121351166%2C121331973%2C120811592%2C120810756%2C72248227%3Bnull%3Bembed_blank&refer=embed&refer_url=www.zenskirecziraj.com%2Fhr%2Fostalo%2Frazotkrivene-prevarantice-glumile-da-su-gluhonijeme-i-od-gradana-skupljale-novac-za-nepostojecu-udrugu%2F&refer_video_id=7349554325674413345

<https://www.zenskirecziraj.com/hr/ostalo/razotkrivene-prevarantice-glumile-da-su-gluhonijeme-i-od-gradana-skupljale-novac-za-nepostoje cu-udrugu/>

*

FOTO KUTAK

DONACIJA KOJE SKUPLJA UDRUGA ZA GLUHE U HRVATSKOJ I NA NIVOU EUROPE VELIKA JE PREVARA

Nacionalna udruga za gluhe i tjelesno potlačene ljudi i za siromašnu djecu želi otvoriti medunarodni centar. Molimo za podršku sa potpisom. Hvala.

The National Association for the Deaf and physically oppressed people and for poor children wants to open an international center. Please support with the signing.
Thank you.

Potpis Signature	Poštanski broj Post code	Mjesto City	Darujte Donation
	10000	Zagreb	200
	10000	Zagreb	200
	10000	Zagreb	200

**HANDICAP
INTERNATIONAL**

<https://www.youtube.com/watch?v=wBe6qONQq0U>

Donacije za gluhe na rubu zakona

Usred sadašnje nenormalne situacije gdje svi mi Hrvati moramo živjeti u izolaciji i u nekoj vrsti karantene zbog suzbijanja širenja koronavirusa, i zbog potresa koji se zbio prije par dana u Zagrebu, dodijeljen mi je zadatak pisanja ovog članka. Pišem ga da pokušamo obraniti čast gluhih ljudi zbog takozvanog „skupljanja dobrotvoornih priloga“ koji odradjuju ljudi koji čuju na račun zajednice gluhih, a to skupljanje novca uopće nije regulirano od strane službenih institucija za promoviranje i poboljšavanje prava gluhih ljudi. O čemu se to točno radi?

Za početak, krovna organizacija - Hrvatski Savez Gluhih i Nagluhih (HSGN), te i ostale građanske udruge gluhih i nagluhih ljudi u Hrvatskoj su jedine koje imaju pravo započeti akciju sakupljanja novca kako bi pokrenuli projekte za povećavanja prava i dobrobiti za gluhi populaciju. Međutim već godinama, pa i desetljećima HSGN uopće nije pokrenuo nikakvu akciju skupljanja novčanih priloga za gluhe ljudi, nego je sve do sada činio kroz druge kanale: lobiranjem kod viših socijalnih i zdravstvenih institucija za bolju regulaciju i povećanje novčanih prava gluhih ljudi u odnosu na cijelokupno društvo. No, to je tema za neku drugu priliku. Dakle, HSGN kao ni druge gradske udruge gluhih i nagluhih ljudi uopće ne vode nikakve akcije skupljanja novčanih priloga. S druge

strane, neki čujući ljudi su otkrili novi način bezobzirnog bogaćenja na račun gluhih ljudi. To čine tako što kreiraju lažni obrazac s logotipom udruge za ljudi s invaliditetom, kao i logo zajednice gluhih, te u tablici popisuju sve donacije naivnih ljudi. Po ulicama i na javnim mjestima prilaze pojedincima i mole ih novac za pomoći gluhim. Naivni ljudi daju novac misleći da su činili dobro djelo, a u stvarnosti novac završava u rukama tih vještih kriminalaca. Gluhi uopće nemaju veze s njima.

Prije godinu ili dvije kada je taj prljavi posao započeo, najprije su operirale muške mlade osobe s ljubaznim osmjesima i molili su ljude da im daju novac. Gluhi su počeli otkrivati opisani prljavi posao i odmah su pokušali spriječiti ljudi da daju novac. U zadnje vrijeme počeli su mijenjati strategiju. Novac su počele tražiti jedna ili dvije atraktivne ženske osobe u nadi da će ljudi još više pasti na njihov šarm i tako dati više novca za gluhe. Ženske osobe bi tako skupljale novac koje bi onda, na kraju, prosljedile organizatorima koji su se skrivali u bijesnim autima u pozadini. Gluhi su tako počeli hvatati takve ženske osobe i prijavljivati tu ilegalnu djelatnosti policiji da kazni takve ljudi, jer oni ruše ugled gluhih i nagluhih ljudi koji se trude osoviti na vlastite noge i voditi bitku za opstanak. Međutim, policiji nije bila jasna cijela ta situacija ovakve ilegalne djelatnosti jer to nije bilo klasič-

no prosjačenje, niti je znala je li i kako je to zakonski regulirano. Uhićene ženske osobe su bile kažnjene simboličnom kaznom, a neke su čak bile oslobođene i tako su se mogle vratiti natrag i nastaviti s ilegalnom djelatnosti. Gluhi su onda postali nemoćni u takvoj situaciji. Sve dok HSGN nije, konačno, prije 6 mjeseci objavio javno da je cijela gore opisana djelatnost protuzakonita jer HSGN uopće nije organizator takve akcije skupljanja novca, niti je dao zeleno svjetlo da se novac sakuplja u njihovo ime. Poručio je policiji priopćenje da ljudi ne smiju davanati novčane priloge takvim lažnim humanitarcima jer HSGN nema veze s tim ljudima. To se onda zakonski reguliralo te je to službeno postala nezakonita radnja.

Na temelju priopćenja u javnosti i u svrhu očuvanja ugleda gluhih osoba, policija je imala osnovu za progon organizatora i sakupljača „donacija“. No kako policija nema dovoljno jedinica za nadziranje protuzakonitih skupljanja milodara za gluhe, tako ilegalni organizatori i atraktivne skupljačice donacija i dalje pronalaze javna mjesta gdje nema stalnih policijskih ophodnji, pa nastavljaju s ilegalnim poslom. U većini slučajeva i dalje uspijevaju uzimati novac od naivnih građana. Gluhi sada pokušavaju sami pohvatati te ljude, najviše skupljačica, a organizatore nikako ne mogu jer se oni skrivaju u autima.

Kada su skupljačice uhvaćene onda gluhi zovu policiju preko čujućih ljudi, te tako policija obilazi i uhićuju te osobe i na kraju ih kažnjava. Tako su gluhi počeli sami vršiti nadzor, kada slučajno prolazeći javnim površinama ugledaju ilegalne skupljačice novca, sami ih pokušaju za-

držati do dolaska policije. Tako su počeli ometati planove ilegalnih organizatora koji su onda, umjesto ženskih skupljačica ponovno vratili fizički spremnije muške osobe, te, na taj način, i dalje pokušavaju skupljati novčane priloge na račun gluhih. Policija posebno upozorava gluhe da nikako ne smiju i nemaju pravo hvatati bilo koju osobu koja lažno skuplja novčane priloge, nego samo moraju prijaviti policiji ako nađu te osobe, te će policija doći uhititi i intervenirati. No gluhi nisu bili zadovoljni takvim pristupom, jer između prijave policiji i dolaska policijaca prode dosta vremena, a lažni skupljači bi u tom periodu pobjegli što dalje. I tako nisu mogli riješiti ovu sramotnu situaciju gdje se ljudi koji čuju bogate na račun za gluhih ljudi, te prosjačenjem i skupljanjem milodara omalovažavaju položaj gluhih pripadnika društva.

Dio rješenje bi bilo da krovna organizacija HSGN da izjavu na javnoj televiziji kako ne skuplja nikakve novčane priloge i kako moli ljude da ne daju nikakav novac takvim lažnim skupljačima donacija. Zašto televizija? Najprije HSGN mora naći način financiranja termina na nekoj od javnih ili privatnih televizijskih kuća, a razlog korištenja upravo televizije su starije osobe. Upravo najveći donatori su stariji ljudi u želji da pomognu mladima. Mlađi koriste društvene mreže i mnogi gluhi korisnici društvenih mreža su već uložili dosta vremena dijeleći apele i molbe, i na taj način prenoseći ljudima da više ne daju novce jer ovi lažni skupljači nemaju veze s gluhim. Zato takvi mlađi ljudi ne daju donaciju. Stariji ljudi ne koriste društvene mreže nego pretežito koriste televiziju za informiranje i pregled aktual-

nih vijesti u Hrvatskoj i u svijetu. Zato je potrebno usmjeriti pažnju na stariju populaciju i preko televizije se im se obratiti

i upozoriti ih da više ne daju novac ilegalnim skupljačima finansijskih priloga.

Sada je situacija posve drugačija, usred svjetske pandemije uzrokovane koronavirusom kada smo svi prisiljeni na ograničeno kretanje i ostanak doma. Nadajmo se da se nakon završetka pan-

demije, ovi kriminalci neće više usuditi vratiti se na javna mjesta da bi nastavili skupljati novčane priloge u ime gluhe zajednice. Nadajmo se da će gore opisana ilegalna djelatnost uskoro biti prošlost.

mr. sc. Zlatko Orct

Pljesak jedne ruke
broj 77,78 i 79. 2020.

*

Ilustrator: Pratigya Shakya

Povijest kroz gluhe oči – telefoni i TTY-ovi

Desetljećima su telefoni bili tehnologija i pogodnost koja je odvajala gluhe osobe od ostatka društva. Na poslu, na primjer, mnogim gluhim osobama uskraćeno je napredovanje kada su radna mjesta zahtijevala korištenje telefona.

Godine 1964. Robert Weitbrecht, gluhi elektronički znanstvenik, razvio je akustični spojnik koji pretvara zvukove u tekst. Signali koje je primila standardna telefonska slušalica postavljena na spojnicu bili su prevedeni u ispisano tekstuallnu poruku pomoću teletipa. Bljeskajuće svjetlo upozorilo je gluhiu osobu koja je primila poziv da telefon zvonи.

Pristup ovom telekomunikacijskom uređaju, koji se također naziva "TTY" ili "TDD", značio je da gluhe osobe mogu uputiti telefonski poziv prijatelju, klubu ili bilo kome tko također ima TTY. Prije TTY-a, gluhe su osobe morale osobno ići vidjeti jesu li prijatelji kod kuće, dogovoriti sastanke ili obaviti bilo što od onoga što su ljudi koji čuju radili bez napora telefonom. Za gluhe osobe TTY-ji su postali alat za promjenu.

Velike teletipske pisaće s vremenom su zamjenjene manjim, prijenosnim modelima, većina s redovima teksta na ekranu uz tiskanu verziju.

Ured za vijesti National Airlinesa, 1979.

*

National Airlines
News Bureau, 1979.

Pet gluhih plesača koje biste trebali poznavati

Andrey Dragunov (Rusija): je vizualni narodni umjetnik 2010-e godine je stekao slavu zbog svojih izvanrednih vještina trzanja prstima, a kao vrlo svestran plesač je stigao do finala Svjetskog prvenstva u hip-hopu 2015.

Antonia Singla (Španjolska): Poznata kao "La Singla", žena, ciganka, gluha i siromašna, smatrana je jednom od najboljih svjetskih plesačica flamanca. Prkosila je normama svog vremena plešući flamenco u hlačama.

Kassandra Wedel (Njemačka): Plesačica, plesna instruktorica i glumica, pobijedila je na TV plesnom natjecanju *Deutschland Tanzt* (Njemačka pleše) 2016. Prethodno je osvojila mnoga hip-hop prvenstva u Njemačkoj i Europi.

Lin Ching Lan (Tajvan): Odbile su je mnoge plesne škole, ali viralni video spot za kozmetički brend SK-II otvorio joj je vrata. Osnovala je prvu plesnu skupinu za gluhe u Tajvanu, a sada je i poduzetnica i aktivistica.

Shaheem Sanchez (Sjedinjene Države): S više od 1,5 milijuna pratitelja na TikToku i stotinama tisuća pratitelja na Instagramu, on je jedan od najutjecajnijih gluhih plesača na svijetu. Svoju strast prema plesu dijeli s glumom i drugim umjetničkim interesima.

*

Prošlost, sadašnjost i budućnost video telekomunikacija

*Na jesenskom forumu IMTC 2008 , održano je predavanje na temu: “
Prošlost, sadašnjost i budućnost video telekomunikacija ”*

Videofon iz 1927

Kvaliteta iskustva koju nude videotelekomunikacije (videotelefoni, slikovni telefoni, videokonferencije, itd.) nikada nisu uzele maha na masovnom tržištu, unatoč velikom entuzijazmu potrošača i velikim ulaganjima. Ti proizvodi nisu ni blizu onoga što potrošači očekuju i što im se obećava.

Proizvođači očekuju da je mogućnost vidjeti ljude na ekranu dovoljna da se "osjeća kao da ste tam", ali nije. (Da budemo pošteni, potrošači to također očekuju i razočarani su kad probaju.)

Takva će situacija ostati sve dok se ne ponude proizvodi koji doista pružaju osjećaj „biti tu“, ili barem više.

Nedavno su sustavi "telepresence" (Cisco , HP , Polycom , Tandberg) napravili korak u tom smjeru. Ovi sustavi su bolji, ali još uvijek daleko od onoga što je potrebno. Također su nevjerojatno skupi za potrošačku upotrebu.

1964 slikovni telefon

Ažuriranje u ožujku 2009 . Problem nije u kvaliteti videa ili zvuka – dugi telefonski razgovor djeluje puno intimnije od videopoziva, unatoč audio pojasu od 3 kHz i bez ikakvog videa (razlog za to naveden je u prezentaciji). Na slajdovima puno se govorio o kontaktu očima i važnosti da se zna tko koga gleda.

Nijedan sustav za video konferencije / video telefoniju / teleprisutnost neće biti prihvaćen na masovnom tržištu sve dok nije moguće uperiti (prstom) u određenu osobu ili stvar na daljinu -kraj.Naprimjer da netko u Bostonu pokaže na određenu osobu u Ženevi i da svi prisutni u Ženevi budu svjesni na koga ili na što se ukazuje.

*

